

ใบงานที่ ๐๔ การเขียนบันทึกความรู้

คำชี้แจง อ่านหนังสือนามานุกรมตัวละคร “พลายงาม” ตอบคำถามแล้วเขียนบันทึกความรู้
จากเรื่องที่อ่าน โดยสรุปความรู้ และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

พลายงาม (ขุนช้างขุนแผน)

พลายงามเป็นบุตรของขุนแผนกับนางวันทอง นางวันทองคลอดพลายงามที่บ้านขุนช้าง
ตอนแรกขุนช้างรักพลายงามเลี้ยงดูอย่างดี เมื่อพลายงามอายุได้ ๙ ขวบ ขุนช้างก็แน่ใจว่าพลายงาม
ไม่ใช่ลูกของตน จึงลงพลายงามไปเทียวป่าแล้วทำร้ายจนสลบ ขุนช้างเข้าใจว่าพลายงามตาย
จึงเอาขอนไม้ทับร่างไว้ ฝีมือช่วยไว้ได้ นางวันทองออกตามหาลูกจนพบแล้วเล่าให้พลายงามรู้ว่า
ไม่ใช่ลูกของขุนช้าง เป็นลูกของขุนแผนและชี้ทางให้ไปหาย่าคือนางทองประศรีที่กาญจนบุรี

พลายงามเดินทางไปถึงบ้านนางทองประศรี นางทำพิธีบายศรีรับขวัญแล้วพลายงาม
ไปหาขุนแผนในคุกที่อยุธยา ขุนแผนขอให้มารดาช่วยสอนพลายงามโดยใช้ตำราของตน พลายงาม
เรียนวิชาของขุนแผนจนอยู่ยงคงกระพันรอบรู้เวทย์มนตร์ต่างๆ เมื่ออายุ ๑๓ ปี นางทองประศรี
จัดพิธีโกนจุกให้ พลายงามอยากถวายตัวเป็นข้าพระพันวษาและถ้ามีโอกาสจะทูลขอบิดาให้พ้นโทษ
ขุนแผนจึงพาไปฝากกับจมีนศรีเสาวลักษณ์ มิตรแท้ผู้อุปการะขุนแผนอย่างสม่ำเสมอ จมีนศรีรับ
พลายงามไว้แล้วช่วยสอนให้พลายงามได้เรียนรู้พระราชกำหนด เมื่อได้โอกาสจมีนศรีก็นำพลายงาม
ถวายตัวเป็นมหาดเล็ก

เมื่อได้ข่าวศึกเชียงใหม่พลายงามจึงขอให้จมีนศรีช่วยทูลว่าตนจะขออาสา จมีนศรีไม่แน่ใจ
ว่าพลายงามจะไปรบได้เพราะเห็นว่ายังเด็กนัก พลายงามจึงลองวิชาให้ดูด้วยการหายตัวไป
แล้วปรากฏตัวเป็นเสือโคร่งขนาดใหญ่ทำที่วังไล่ผู้คน จมีนศรีพาพลายงามขึ้นเฝ้าอาสาไปทำศึก
พลายงามทูลขอขุนแผนบิดาไปเป็นที่ปรึกษาในกองทัพด้วย ระหว่างเดินทางไปเชียงใหม่แวะพักทัพ
ที่เมืองพิจิตร ขุนแผนพาพลายงามไปเยี่ยมเฝ้าพระพิจิตร พลายงามได้เห็นนางศรีมาลาธิดา
พระพิจิตรก็หลงรัก ขุนแผนจึงสว่ขอศรีมาลาให้พลายงามและให้หมั้นกันไว้ก่อน

เมื่อชนะศึกเชียงใหม่ พระพันวษาประทานบรรดาศักดิ์ให้พลายงามเป็นจมีนไวยวรนาถ และ
มีรับสั่งให้จัดพิธีแต่งงานจมีนไวยกับนางศรีมาลาแล้วประทานนางสร้อยฟ้าธิดาเจ้าเชียงใหม่มาให้
ในวันเดียวกันนางวันทองมางานแต่งงานของจมีนไวย ขุนช้างตามมาด้วย ได้ดื่มเหล้าจนเมาล้มตัว

เกิดการโต้เถียงกับจมีนไวย ขุนช้างลำเลิกจมีนไวยว่าไม่รู้จักรับบุญคุณ จมีนไวยชกต้อยขุนช้างด้วยความโกรธ ขุนช้างเจ็บใจที่ถูกทำร้ายก็พูดถึงเรื่องเก่าที่เคยพาจมีนไวยไปฆ่า จมีนไวยได้ยินขุนช้างอ้างถึงความหลังจึงบอกให้ทุกคนเป็นพยานแล้วเรียกบ่าวไพร่รุมทุบตีขุนช้างจนสลบ ขุนช้างทูลฟ้องพระพันวษา แล้วใส่ความจมีนไวยว่าทำหยามาถึงเจ้านายของตนด้วย พระพันวษาจึงโปรดให้ไต่สวนคดีความ ขุนช้างปฏิเสธเรื่องที่ตนลงจมีนไวยไปฆ่าสมัยเด็กและกล่าวหาว่าจมีนไวยใส่ความตน เมื่อไม่มีหลักฐานชัดเจนจึงต้องมีการพิสูจน์โดยรับสั่งให้ทั้งสองดำนํ้าพิสูจน์ความสัตย์ ขุนช้างดำนํ้าแพ้ถึง ๒ ครั้ง พระพันวษาทรงสั่งประหารขุนช้างด้วยการให้นำตัวไปผ่าอกที่ป่าซึ่งเคยลงพลายงามไปฆ่า ขุนช้างแกล้งทำเป็นบ้าอาละวาดจึงถูกคุมขังจองจำแน่นหนา นางวันทองรู้เรื่องก็เป็นทุกข์อ่อนวอนให้จมีนไวยช่วยทูลขออภัยโทษให้ เพื่อเห็นแก่มารดาก็จำเป็นต้องไปทูลขอ พระพันวษาจึงยกโทษให้ขุนช้าง จมีนไวยปรารถนาให้แม่วันทองมาอยู่ด้วยจึงใช้เวทย์มนตร์กำบังกายขึ้นเรือน ขุนช้าง สะกดให้ทุกคนหลับ แล้วชวนแม่วันทองให้ไปกับตน จมีนไวยส่งคนไปบอกขุนช้างว่าตนป่วยกะทันหันจึงขอให้แม่มาดูแลรักษา ขุนช้างโกรธมากจึงไปถวายฎีกาต่อพระพันวษา พระพันวษาก็ริ้วเพราะทรงตัดสินให้นางวันทองไปอยู่กับขุนแผนแต่เหตุใดจึงไปอยู่กับขุนช้างอีก ทั้งยังกริ้วที่จมีนไวยประพฤติดนตามอำเภอใจ ทรงเห็นว่านางวันทองเป็นต้นเหตุสำคัญ จึงถามความสมัครใจว่านางจะเลือกอยู่กับใคร ระหว่างขุนช้าง ขุนแผนหรือลูก นางวันทองตกใจทูลตอบไม่ถูก ได้แต่พรรณนาความรักและความรู้สึกผูกพันที่มีต่อบุคคลทั้งสาม พระพันวษาก็ริ้วมาก จึงสั่งให้ประหารนางวันทองทันที จมีนไวยทูลขออภัยโทษให้มารดา พระพันวษาก็ทรงยกโทษให้แต่ก็เข้าไป นางถูกเพชรฆาตตัดศีรษะไปแล้ว จมีนไวยเสียใจจนสลบไป เมื่อฟื้นขึ้นมาก็บวชอุทิศส่วนกุศลให้มารดา

กิจกรรมที่ ๑ ชวนคิด ช่วยตอบ

๑. พลายงามเป็นบุตรของใคร

.....

๒. เพราะเหตุใดขุนช้างจึงคิดฆ่าพลายงาม

.....

๓. นางทองประศรีเกี่ยวข้องกับพลายงามอย่างไร

.....

๔. พลายงามเรียนวิชาอะไรกับขุนแผน

.....

๕. พลายงามทำอะไรจึงทำให้จมื่นศรียอมให้ไปรบ

.....

๖. นิสัยของพลายงามที่ควรนำไปเป็นแบบอย่างคืออะไร

.....

๗. พลายงามได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ใด

.....

๘. นางสาวร้อยฟ้าและนางศรีมาลาเกี่ยวข้องกับพลายงามอย่างไร

.....

๙. พลายงามได้สิ่งใดเป็นรางวัลหลังจากการไปรบ

.....

๑๐. พลายงามแสดงความกตัญญูทวดที่ต่อแม่วันทองอย่างไร

.....

กิจกรรมที่ ๒ เขียนบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่อง พลายงาม

แบบบันทึกความรู้

ประเภทหนังสือ.....

เรื่อง.....

ผู้แต่ง.....

สำนักพิมพ์.....ปีที่พิมพ์.....

หน้า.....บันทึกวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สรุปความรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

.....

